

Nagy Usak szőnyeg

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	64.78.1
Készítés ideje:	18. SZÁZAD
Készítés helye:	Usak
Anyag:	gyapjú
Technika:	gördesz (szimmetrikus) csomózás
Méretek:	hosszúság: 560 cm szélesség: 320 cm csomósűrűség: 567 csomó/dm ²

Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményében őrzött, összesen hat egész és két töredék medalionos nagy Usak-szőnyeg közül ez a legnagyobb méretű.

A szőnyeg tükrét három hatalmas, csúcsánál összeérő medalion, pontosabban mandorla díszíti. A tükrő négy sarkát négy negyed medalion, továbbá a medalionok közötti szabad teret kétoldalt két-két háromszög alakú, csúcsában függelékekkel kiegészülő medalionrészlet tölti ki. A három központi, fűrészfogas levelekkel szegélyezett, kék alapszínű mandorla közül a középsőt sárga arabeszkdíszű kisebb mandorla, a két szélsőt szórt elrendezésű virágok és palmetták díszítik. A kiegészítő negyed, illetve fél medalionok sötét alapon palmettákat és arabeszk-motívumokat foglalnak magukba. A tükrő vörös színű alapjából csak a mandorlákat kontúrozó keskeny sáv látszik, díszítménye kék színű, *hataji* stílusú virágfüzérekéből és életfa-motívumokból áll.

Bordúrijének fő sávját az iráni szőnyegeken gyakori, váltakozó állású, nagy virágpalmettákat közrefogó, stilizált levélmotívumok sora, az ún. *heráti* mintás bordúr díszíti.

A szőnyeget az író, kritikus és irodalomtörténész, báró Hatvany Lajos (1880–1961) felesége, Hatvanyné Somogyi Jolán (1903–1991) gyűjteményéből vásárolta az Iparművészeti Múzeum 1964-ben.

Irodalom

- szerző: Pásztor Emese: *Oszmán-török szőnyegek az Iparművészeti Múzeum gyűjteményéből*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2007. - Nr. 15.
- szerző: Batári Ferenc: *Oszmán-török szőnyegek. Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményei I.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. 37.

